



Bijlage 1: Bouwstenen voor een collegebesluit

Toelichting: onderstaande tekstpassages zijn toegevoegd op verzoek van ambtenaren van MRA-overheden en zijn bedoeld als input voor een evt. collegebesluit over de standpuntbepaling m.b.t. de concept-afspraken voor de MRA Duurzaamheid Top van 15 oktober. Het is uiteraard geheel aan u/uw college om te bepalen op welke wijze u de concept-afspraken agendeert en of u deze teksten al dan niet wenst te gebruiken.

Inleiding

De MRA organiseert op 15 oktober een Duurzaamheid Top. Deze zal op een andere manier worden voorbereid dan de Duurzaamheid Top-pen die in 2019 en 2020 werden gehouden. Op de voorgaande bijeenkomsten werden MRA-breed intenties uitgesproken, die daarna nog moesten worden geformaliseerd door individuele MRA overheden. Voor de komende Duurzaamheid Top is het de bedoeling om – op (maximaal) vijf vooraf uitgewerkte onderwerpen – op de dag van de Duurzaamheid Top zelf, tot concrete besluitvorming te komen. Daarmee wordt de kans op een succesvolle follow up vergroot. Dat vraagt er uiteraard om dat colleges hierover vooraf een expliciet standpunt innemen, zodat de bestuurders die aan de Top deelnemen, namens hun college een standpunt kunnen innemen.

De afspraken die op de Duurzaamheid Top zullen worden voorgelegd zijn de de afgelopen maanden voorbereid. Drie van deze afspraken zijn Green Deals en deze zijn een direct gevolg van een op 15 juni 2020 gehouden MRA-breed bestuurlijk overleg. Daarin spraken de bestuurders de wens uit om samen met het bedrijfsleven en kennisinstellingen te komen tot Green Deals met als doel om op die manier gezamenlijk een impuls te geven aan een duurzaam economisch herstel uit de coronacrisis. De Green Deals over circulaire houtbouw, circulair textiel en de MRA als fietsmetropool die vanuit dit overleg zijn geconcretiseerd vormen nu onderdeel van de besluitvorming van de Duurzaamheid Top op 15 oktober as. (zie de beslispunten 3.1 -3.3). Behalve deze Green Deals zijn er voor de Duurzaamheid Top 2021 ook twee afspraken



uitgewerkt vanuit het programma circulaire economie. De eerste richt zich op de MRA-brede inzet op de toepassing van circulaire plastics, de tweede op de concretisering van de in 2018 MRA-breed uitgesproken intenties rond circulair inkopen (zie de beslispunten 3.4 en 3.5).

Deze vijf afspraken zijn in de aanloop naar de Top uitgewerkt en worden nu in de vorm van concept afspraken aan MRA-overheden voorgelegd. Dit met de bedoeling om – ruim voor de Top van 15 oktober – antwoord te krijgen op de vraag of de vijf afspraken die zijn voorbereid op voldoende draagvlak kunnen rekenen om deze op de Top ook daadwerkelijk te worden ondertekend.

Aan het college wordt gevraagd op de vijf onderwerpen (bijlage 2) voor 17 juni een (voorlopig) standpunt in te nemen, zodat de MRA op basis daarvan vervolgens kan komen tot definitieve afspraken voor de Duurzaamheid Top. De definitieve voorstellen worden op basis van de reacties begin juli (opnieuw) voorgelegd waarna formele besluitvorming daarover in de colleges kan plaatsvinden.

Beslispunten college

1. Het college onderschrijft de ambitie om op de Duurzaamheid Top van 15 oktober samen met MRA overheden, bedrijven en andere relevante stakeholders op de vijf voorgelegde onderwerpen tot richtinggevende afspraken te komen om op die manier een impuls te geven aan een duurzaam herstel uit de coronacrisis.
2. Het college zal er zich de komende maanden voor inzetten om in afstemming met de MRA-partners te komen tot definitieve afspraken op de vijf – nu als concept voorgelegde – onderwerpen en onderschrijft in principe de inzet en denkrichting die hiervoor nu wordt aangegeven;
3. Onder het voorbehoud dat:
 - definitieve instemming door het college pas plaats heeft op basis van de definitieve afspraken die na de nu lopende MRA consultatie begin juli



worden voorgelegd;

- ook andere MRA overheden (en waar relevant de rijksoverheid en andere stakeholders zoals vastgoedpartijen en kennisinstellingen) de concept afspraken onderschrijven en er dus voldoende draagvlak is om tot uitvoering over te gaan;
- de uitwerking van afspraken op alle vijf de onderwerpen moet kunnen plaatshebben binnen beschikbare financiële middelen;

spreekt het college uit positief te staan t.o.v. de nu voorgelegde concept-afspraken. Dit betekent dat het college – met de gemaakte voorbehouden - in principe bereid is de navolgende afspraken in oktober te ondertekenen.

Green deal houtbouw

3.1. Het college spreekt uit een postieve grondhouding te hebben t.a.v. de ondertekening in oktober van het jaarlijks te actualiseren Uitvoeringsconvenant ('Green Deal') Houtbouw MRA 2021-2025. Daarin wordt het uitgangspunt om vanaf 2025 van alle nieuwbouw in de MRA minimaal 20% uit te voeren in circulaire houtbouw/ biobased bouw. Deze doelstelling wordt vertaald in afspraken, voorwaarden en planning, waar alle ondertekenende partijen zich aan zullen committeren. Het college stemt er daarnaast mee in dat dit uitgangspunt wordt opgenomen in de (komende) omgevingsvisie en het omgevingsplannen en dat dit doel inzet vormt van onderhandelingen en besprekingen met woningcorporaties, institutionele beleggers en ontwikkelaars over alle nieuwbouwplannen.

Green deal circulair textiel

3.2. Het college stemt er mee in:

- toe te werken naar meer hoogwaardige inzameling van textiel met minimaal 7 kilogram per inwoner per jaar in 2025 en/of inzet op inzameling van specifieke textielstromen;
- zich bij toekomstige inkoop van kleding en textiel te committeren aan de handreiking klimaatneutrale en circulaire inkoop bedrijfskleding;

- de contracten voor textielsortering en verwerking af te stemmen op een model van lokale sortering en regionale verwerking.

Green deal MRA als fietsmetropool

3.3. Het college onderschrijft dat het actief betrokken en (mede)verantwoordelijkheid wil zijn voor het aanjagen van en het meebouwen aan de software en orgware van de fietsinfrastructuur en daarmee voor het verder stimuleren van het fietsgebruik.

Het college staat positief t.a.v.:

- de ondertekening in oktober van het daarop gerichte overkoepelende convenant en
- het actief verkennen van de raakvlakken tussen de eigen beleidsprioriteiten en de onder dat convenant in uitwerking zijnde specifieke afspraken (gericht op resp. het openen van fietsservicepunten, op het stimuleren van werknemers om de fiets te gebruiken, op de vorming van een regionaal fiets kenniscluster en op het stimuleren van het fietsgebruik van kinderen) en en van de mogelijkheden om daarop aan te sluiten.

Niet herbruikbaar plastic

3.4. Het college stemt in met het:

- opnemen van een stop op het gebruik van single use plastics bij evenementen als voorwaarde in het eigen evenementenbeleid;
- bevorderen van recycling van moeilijk recyclebaar plastics door vanaf 2025 ten minste voor 1 aanbesteding in de openbare ruimte als eis te hanteren dat het straatmeubilair dat wordt toegepast is samengesteld uit niet direct recyclebaar plastic;
- met de afvalwerkende bedrijven (eigen afvalverwerkers) erop inzetten dat vanaf 2023 contracten voor de plastic verwerking zijn gebaseerd op de MRA-brede handreiking 'circulaire plastic verwerking'.

Afspraak over circulair inkopen





3.5. Het college herbevestigt de eerder in 2018 vastgelegde intentie om tot circulair opdrachtgeven en inkopen in de MRA te komen (collegebesluit xxxx) door aan te geven dat in 2022 over de voortgang op de klimaatneutrale circulaire inkoop aan de MRA wordt gerapporteerd en door te bevestigen dat met actieve inzet wordt bereikt dat in 2025 50% van alle inkoop door de eigen organisatie klimaatneutraal en circulair plaats heeft zoals in 2018 al is voorgenomen. Het college stemt er daarnaast mee in dat de handreikingen op de tien inkooppakketten die er eind 2022 liggen, alsmede handreikingen die op inkooppakketten die in de komende jaren worden opgeleverd, worden verspreid binnen de eigen organisatie, zodat de opdrachtgevers binnen de eigen organisatie deze kunnen gebruiken bij inkoop- en aanbestedingstrajecten binnen dat inkooppakket of om samenwerking te zoeken met andere MRA-partijen die met soortgelijke trajecten bezig zijn.

4. Het besluit van het college wordt ter bespreking voorgelegd aan de commissie (beheer).

Beoogd resultaat / onderbouwing gevraagde beslissingen

Standpuntbepaling m.b.t. de concept afspraken over houtbouw, circulair textiel, fietsmetropool, niet herbruikbaar plastic en circulair inkopen. Met het uitspreken van steun voor de door de MRA ten behoeve van de Duurzaamheid Top voorgelegde concept-afspraken wordt bereikt dat een forse impuls aan de duurzaamheidsambities op deze vijf onderwerpen kan worden gerealiseerd. Via deze afspraken over genoemde onderwerpen wordt een concrete bijdrage geleverd aan de ambities m.b.t. circulaire economie en innovatie door niet te blijven steken in intenties, maar gezamenlijk concrete richtinggevende besluiten te nemen. Het college laat de MRA weten op de genoemde onderdelen gezamenlijk met mede-overheden tot de genoemde uitwerkingsbesluiten te willen komen.

Argumenten

Samenwerking (Triple Helix) is een voorwaarde om te komen tot innovaties en



nieuwe economische proposities

De concept-afspraken die op de vijf onderwerpen voorliggen zijn in samenwerking met het bedrijfsleven en andere stakeholders uitgewerkt. Bijvoorbeeld bij houtbouw met ontwikkelaars, institutionele beleggers, woningcorporaties, de bouwsector en kennisinstellingen. Bij textiel met samenwerkende textielbedrijven, of in het geval van de inzet van circulaire plastics ten behoeve van straatmeubilair met het innovatieve plasticbedrijf dat in Almere is gevestigd. Om tot werkbare proposities te komen is het van belang dat overheden op MRA-schaal gelijke voorwaarden aan het bedrijfsleven stellen of via samenwerking een markt creëren met een omvang waarop bedrijven met een zekere schaalgrootte rendabel kunnen opereren. Kansen kunnen niet of vooralsnog niet worden benut, als alle overheden op de vijf onderwerpen steeds de eigen inkoopvoorwaarden blijven hanteren.

Overheden en bedrijfsleven versterken elkaar in de transitie naar een duurzame economie

De inzet van de voorgelegde afspraken is dat overheid en bedrijfsleven elkaar aanvullen en versterken. Bijvoorbeeld doordat, zoals bij circulair textiel wordt voorgesteld, overheden via de eigen circulaire inkoop aan het bedrijfsleven voldoende massa bieden om nieuwe duurzame activiteiten te ontplooiën. Bij houtbouw draagt de voorgestelde inzet zowel bij aan forse vermindering van de CO₂- en stikstofuitstoot als aan versnelling van de woningproductie. Door die verbreding en innovaties kunnen door het bedrijfsleven vervolgens nieuwe afzetmarkten worden gegenereerd, kan marktexpansie plaatsvinden en ontstaan nieuwe vormen van (circulaire) werkgelegenheid. Op deze manier versterken overheid en bedrijfsleven elkaar en wordt direct bijgedragen aan de beoogde duurzame verbetering als antwoord op de coronacrisis.

Er wordt een bijdrage gegeven aan innovaties en de omslag naar een circulaire economie

De voorgelegde afspraken sluiten aan op de MRA-Agenda waarin de omslag naar vormen van nieuwe duurzame en circulaire economie en nieuwe vormen



van duurzame werkgelegenheid doorsnijdend uitgangspunt is. De gemeente heeft in 2020 met de MRA Agenda ingestemd (besluit nr. xxxx).

De afspraken voor de Duurzaamheid Top sluiten inhoudelijk aan op het duurzaamheidsprogramma van de gemeente /provincie

Dit is per MRA overheid verschillend en kan in de nota voor de eigen situatie op maat ingevuld worden.

Risico's en kanttekeningen

Aan het uitgangspunt dat afspraken moeten passen binnen financiële kaders wordt na toepassing toch niet voldaan

De afspraken hebben betrekking op nieuwe vormen van inkoop (textiel, plastic, circulair opdrachtgeven), nieuwe vormen van verwerkingscontracten (textiel, plastics), nieuwe vormen van kaders en contracten bij woningbouwprojecten (houtbouw) en op nieuwe vormen van samenwerking. Juist doordat nog geen ervaringsgegevens bekend zijn, is het mogelijk dat in de praktijk op onderdelen toch een kostenverhoging voor de gemeente /provincie gaat optreden als gevolg van de nieuwe contracten en inkoopafspraken /overeenkomsten. Mocht hiervan sprake zijn, dan zal de betreffende afspraak in de uitvoering moeten worden gestopt of moeten overheden en bedrijfsleven opnieuw met elkaar in gesprek om te bezien hoe deze toename in kosten alsnog opgevangen kan worden. Mogelijk is een langere termijn alsmede een meer integrale aanpak in het terugverdienen van aanvangskosten en het redeneren vanuit waarde(behoud) daarvoor nodig. Soms kan via een analyse van de kosten over de gehele gebruiksperiode worden aangetoond dat hogere aanvangskosten niet leiden tot hogere kosten overall.

Eigen gemeente / provincie staat buiten ontwikkelingen

Met de MRA overheden die de MRA-brede afspraken onderschrijven, kan gezamenlijk een gunstige uitgangspositie bij het aangaan van contracten met leveranciers of afvalverwerkende instanties worden gecreëerd. Ook profiteren zij direct van de innovaties en leereffecten die optreden. Hoe meer MRA



overheden meedoen, hoe gunstiger beide effecten. Vandaar het belang om te bereiken dat zoveel mogelijk MRA overheden tot overeenstemming komen tijdens de Duurzaamheid Top.

Uitvoering

Op basis van de reactie van het college op de voorliggende concept afspraken, komt de MRA tot definitieve afspraken. Dan wordt ook duidelijk of de afspraken op alle vijf onderwerpen op de Duurzaamheid Top zullen worden voorgelegd. Die duidelijkheid wordt begin juli gegeven en dan worden de definitieve afspraken aan de MRA overheden voorgelegd.

Op basis van besluitvorming door de colleges (het college) zullen de afspraken vervolgens op de Duurzaamheid Top (15 oktober 2021) door alle afzonderlijke MRA-overheden en de vertegenwoordigers van de betrokken bedrijven worden ondertekend. Uiteraard voor zover hierover voorafgaand in de eigen gemeente / provincie instemmende besluitvorming heeft plaats gehad.

Na de Duurzaamheid Top zullen vervolgens de afspraken verder worden uitgewerkt en heeft voorbereiding plaats om op de aangegeven data de implementatie te starten. Hierover wordt op dat moment voor zover nodig en indien gewenst per afzonderlijke afspraak en per afzonderlijk onderwerp een implementatieplan aan het college voorgelegd.